

SOCIETAT

El 'megastore' va obrir en festiu per primer cop

Un diumenge a Virgin

Un any després d'inaugurar botiga a Barcelona, la multinacional Virgin va obrir les portes en diumenge, amb un considerable èxit de públic. Els seus responsables asseguren que han guanyat la batalla a la Generalitat de Catalunya.

Són les dotze del migdia, diumenge 19 de setembre. És una jornada ciutadana per excel·lència. La gimcana de la Mercè ha omplert de cotxes esbojarradament disfressats els carrers de Barcelona. A l'Estadi olímpic fan el trencaclosques més gran del món, amb l'ajuda de milers de ciutadans. Al passeig de Gràcia, la Fira del Llibre Antic i d'Ocasíó ha omplert les voreres de gent amb ganes de regirar i trobar. Però, a la cantonada del passeig per excel·lència dels barcelonins amb la Gran Via de les Corts Catalanes, fa estona que s'hi comencen a agrupar persones de diverses edats i procedència. Sobre els caps, una enorme pancarta vermella amb un barbut i bíblic Moisès dibuixat, aguantant les taules dels deu manaments. A sobre, el missatge: "Obrim el diumenge. A dreta llei". L'obertura dominical també havia estat publicitada a bastament a la premsa al llarg de la setmana, precisant el missatge: "El dia 19, diumenge, obrim. Com està manat. Perquè, contra el que alguns

creuen, treballar en diumenge, si és per cultura, no és cap pecat". El perdó, l'havia donat feia poques setmanes el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, suspent el decret sobre horaris comercials de la Generalitat de Catalunya, que establia la prohibició d'obrir els comerços en festius, salvades algunes excepcions, entre les quals no hi havia Virgin.

El grup de persones es va engruixint a mesura que l'agulla del rellotge camina cap a les dotze. Als ciutadans correntets, s'hi han afegit curiosos eventuals i algun turista despistat. Un anglès pregunta a una *teresina* què passa. La senyora, gesticulant, encongint les vèrtebres cervicals, el deixa sense resposta. Un jove, amb patilles postmodernes, resol la situació: "És el primer dia que obre Virgin en diumenge, cosa que fins ara li havia prohibit el govern". És interpretació popular. Les càmeres de televisió, que ja han arribat, fan que els curiosos augmentin. L'acte comença a guanyar un cert clima reivindicatiu. Hi ajuden un grup de joves de la casa que reparteixen uns ad-

hesius amb una proclama: "*El domingo, cultura, sí*". La paraula cultura s'hi repeteix quatre vegades, per si algú en dubtava.

UNA JORNADA FAMILIAR

En punt. Dos guardes jurats obren les portes del Virgin Megastore de l'endiumenjada Barcelona postolímpica. El públic hi entra a glopades, com als grans magatzems el primer dia de rebaixes de gener. Els treballadors els reben, agraïts i disciplinats, amb aplaudiments. Són l'avantguarda de la llibertat d'horaris. Per la megafonia, Freddie Mercury i Montserrat Caballé canten el seu conegut himne *Barcelona*.

El públic es dispersa per les sales del *megastore*. Tres mil metres quadrats a la seva disposició, entre compactes, monitors de televisió, pòsters d'estrelles de rock, auriculars i caixes registradores. Estètica videoclip per immersir-se en un local que també podria ser escenari d'un altre videoclip. "S'ha confirmat el que

L'afluència de clients el passat diumenge 19 de setembre va ser nombrosa i ben rebuda per la direcció de la multinacional Virgin.

CARME PUÉRTOLAS

esperàvem”, comenta amb satisfacció Luis Urbano, director general de Virgin a Espanya, mentre observa com la gent no para d'entrar a la botiga. Per donar més solemnitat a l'acte, també ha vingut el director general de Virgin a Europa, Alastair Klein. Res no fa pensar que sigui diumenge, si no l'aire familiar que envaeix cada planta. Pares amb fills i matrimonis joves hi predominen al matí, i les parelles d'adolescents, marcades per la monotonia de la tarda, són majoria havent dinat, en un llarg i desvagat passeig pels racons de la macrobotiga. El relacions públiques del local assegura que és un públic nou, i diferent del que ve entre setmana. Un dia laborable comença amb la visita d'estudiants en hores lliures o que fan campanya, continua amb les primeres corbates que aprofiten el descans del dinar per comprar ràpidament una cosa concreta, i es generalitza havent dinat, quan el públic s'incrementa de forma gradual i generalitzada, de totes condicions. La radiografia que fa el relacions públiques canvia, aquest diumenge. Virgin esdevé una prolongació de la vorera del passeig de Gràcia: la gent passeja, mira, escolta i segurament compra. O almenys aquesta és la intenció dels promotors. “Quan arribi el diumenge, la gent que vingui a passejar pel centre de Barcelona tindrà una oferta més on entrar i probablement conèixer un tipus d'establiment en què fins ara no havia pogut passar una estona. Esperem que això signifiqui que alguns d'aquests visitants s'afegiran a comprar aquest producte”, explica Luis Urbano.

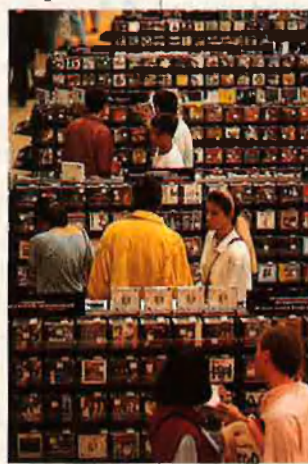
Tothom en surt beneficiat, assegura el director general. No és que el peix gros es mengi el petit. És que si el gros s'engreixa, el petit també. “El mercat creix” i beneficia tothom. És més: “Totes les botigues de discos que existien han fet declaracions públiques afirmant que, a ells, des que hem obert nosaltres, els ve, com a mínim, igual de gent, i alguns diuen que més que abans i tot”.

VIRGIN I LA CULTURA

En un lloc ben visible de la botiga hi ha una “promoció cultural”. El que se'n diria una oferta. Uns productes a més bon preu del que és habitual o rebaixats. En aquest cas, la “promoció” és el disc de Bruce Springsteen *Lucky Town* i la pel·lícula de Walt Disney *La Cenicienta*. Virgin basa la teorització de la necessitat d'obrir en festiu en el fet que el seu és un espai de lleure, d'oci i cultura. No es tracta d'un comerç com els altres. Luis Urbano reconeix el component comercial d'aquest espai d'oci i cultura, però vol recordar que també hi ha museus privats, museus públics amb botigues, o simplement cinemes, que

són cultura i que tenen finalitats comercials. Es per aquí que Virgin ha encarat el tema amb la Generalitat, provant d'aconseguir un permís especial. “Nosaltres entenem únicament en cultura”, explica el director general, no defensem la llibertat d'horaris; el nostre és un producte lligat a l'oci i a l'entreteniment, que es desenvolupa durant les hores d'oci i entreteniment”. La reivindicació concreta és d'exempció per a béns culturals.

El diumenge, com qualsevol altre dia de la setmana, compta amb l'animació d'un *discjockey* de la Cadena 100. Des del seu ministudi va punxant les peces de més actualitat, amb una certa preferència pel “Like a Virgin” de Madonna, com si es tractés d'una cortesia a la casa. Pel seu micro també surten propostes d'activitats culturals que es faran aviat i diverses informacions relatives sobre ofertes de la casa. Sempre en un monolingüisme rigorós, en castellà. No és el cas de la botiga, que és trilingüe: català-castellà-anglès, i no pas per casualitat, sinó per voluntat expressa dels responsables. “Des del primer dia es demostrà que

C. PUÉRTOLAS

Comença la liberalització d'horaris. C. PUÉRTOLAS

per a nosaltres era molt clar que la primera llengua era el català, que hi ha una altra llengua que és el castellà, i que hi ha una tercera llengua, que és l'anglès", comenta Urbano. Segons el director general, això és degut al fet que Virgin té una particularitat que no tenen les altres multinacionals: que s'adapta a l'àmbit on s'instal·la.

Però no sols el cartell de *bienvenidos-welcome* que presideix l'entrada dóna fe d'aquesta adaptabilitat, també els treballadors ho demostren, sumant-se a les festes de la Mercè, festa major de Barcelona. Tots, del primer a l'últim, porten una samarreta, on es pot llegir "Mercè 93, fes-te-la teva". La majoria dels treballadors del diumenge són estudiants. Segons l'empresa són contractats per treballar de divendres a la tarda fins diumenge, i els no-estudiants són treballadors de plantilla voluntaris. Luis Urbano assegura que, quan es va plantejar la qüestió a la plantilla, hi va haver una actitud majoritària, "enormement majoritària, però no unànime" en paraules exactes, en favor de treballar el diumenge; més, per al primer diumenge hi va haver fins i tot "excés" de voluntaris.

El cas és que la majoria són estudiants. Són molt amables amb els clients, però una mica rebebs a parlar amb la premsa. Els qui parlen asseguren que la feina els va molt bé perquè així guanyen uns diners mentre estudien, i el fet de treballar en diumenge també els és positiu perquè no perden classes. Tot funciona, doncs,

L'imperi 'V'

Virgin no és una botiga de música i vídeos. Ni només una cadena de botigues de música i vídeos. És un imperi que abraça des de videojocs (Virgin Entertainment) a avions (Virgin Atlantic Airways), passant per productores de televisió (Virgin Television), una ràdio (Virgin 1215), una cadena d'hotels (Voyager Group) i una empresa d'informàtica (Virgin Euromagnetics). Aquestes, i moltes altres empreses fan que el grup Virgin, implantat a tot el primer món i amb sis mil assalariats, tingui un volum de negocis de 253 mil milions. El conductor d'aquest ingent negoci té 43 anys i es diu Richard Branson. Amb imatge de *hippy* capitalista, els qui el coneixen el defineixen com un melòman que ha realitzat el seu somni. La llegenda diu que va tenir l'ull de produir el disc de Mike Oldfield *Tubular Bells*, del qual es van vendre milions d'exemplars i va significar l'inici de la seva fortuna.

Però el grup Virgin no és la típica multinacional organitzada verticalment i centralitzada, ans segueix un mètode d'organització d'empresa japonès, anomenat *keiretsu*, basat en l'atomització dels centres de decisió. Aquest sistema dóna molta autonomia a cada centre de decisió, permet la diversificació, ajuda a motivar el treballador i permet la ràpida adaptació a les evolucions del mercat. A aquest sistema, Branson hi afegeix el tracte familiar, àdhuc paternalista, amb els empleats, de manera que el grup Virgin té una cultura pròpia de les relacions laborals.

P. M.

el primer diumenge de Virgin. Els pares esbraven els nens. Les parelles ja tenen un local més per a incloure en el seu pelegrinatge pel centre de Barcelona. Els nens ja poden contemplar, embadalits, les peripècies sexuals de Michael Douglas i Sharon Stone a *Instint Bàsic*, a través dels monitors de la secció de vídeo, sense que la mamà els renyi.

EL PÚBLIC RESPON

El dia ha estat un èxit. Han vingut vuit mil persones, segons xifres de la multinacional. Alguns han comprat, com Sergi Pàmies, que s'ha gastat vuit mil pessetes en compactes per mostrar, com ell mateix explica, la seva actitud "militant" per reivindicar que "tot estigui obert el diumenge", sigui per a comprar "croissants o música". Ell i molts altres han fet facturar al *megastore* més de sis milions de pessetes, és a dir un augment en venda setmanal del 19%. Altres, que visitaven la fira del llibre, s'ho han trobat i hi han entrat amb el liri a la mà. Com en Manel, a qui sembla malament el fet d'obrir, perquè perjudica els petits i creu que "tothom hauria de tenir els mateixos drets". En canvi, n'hi ha que estan encantats i que fins han vingut de lluny per presenciar l'esdeveniment, com l'Alex i els seus amics, que han vingut expressament de Tarragona. Molts, la majoria, el 60% segons dades de l'empresa, hi entren per primer cop. Per casualitat, o atrets per la polèmica. Com l'ex-dirigent de la Crida, Jordi Sánchez, que ha vingut després de parlar-ne durant un dinar familiar, en què Virgin ha estat tema de debat. Li sembla bé que obri el diumenge, tot i que creu que "la gent que pot venir a comprar avui pot venir qualsevol dia de la setmana". Allò que sí que té clar és que una major presència del català en la propaganda de Virgin "seria una sensibilitat cultural a agrair". Però avui la Crida ja no existeix. Menys problemes té la Rosa. La seva queixa és que s'ha d'esperar per a poder accedir als auriculars on la Gloria Estefan *canta les seves cançons*.

Són les vuit del vespre. La música de la megafonia deixa de sonar. Els monitors de TV s'apaguen i els auriculars ja no bombardegen les orelles. És hora de plegar i de fer balanç. Els números quadren. El públic ha donat suport amb la seva assistència. Virgin ha respost a la polèmica.

Pere Martí